

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 633/2024
04.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Сузана Михајловић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштво „Securitas Services“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Реља Здравковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3303/23 од 04.09.2023. године, у седници одржаној 04.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3303/23 од 04.09.2023. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Трећег основног суда у Београду П1 457/22 од 23.01.2023. године, а одбија захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 116.940,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке ове пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 457/22 од 23.01.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дуговања у виду разлике зараде за сменски рад за период од 2009. године до фебруара 2012. године исплати износ од 193.053,17 динара и то појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом као у садржини тог става, као и да за наведени период у име и за рачун тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 301.939,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3303/23 од 04.09.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1

457/22 од 23.01.2023. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име дуговања у виду разлике зараде за сменски рад за период од маја 2009. године до фебруара 2012. године исплати појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, на начин ближе описан у ставу првом изреке, као и да на наведене износе у име и за рачун тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1 457/22 од 23.01.2023. године и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 301.959,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања извршности до исплате, па је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.498,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 35.998,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ 72/11 ... 10/23 – други закон) и нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду од маја 2009. године до 29.02.2012. године радио код правног претходника туженог на пословима ... на неодређено време, а у наведеном периоду тужилац је фактички обављао послове свог радног места, радио је у сменама, па тужилац потражује од туженог накнаду штете за утужени период и то по основу рада у сменама као и уплату припадајућих доприноса. Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке тужиоцу није исплаћена накнада за рад у сменама у износу од 193.053,17 динара. Тужилац је радио код туженог од 01.02.2002. године до 01.02.2012. године, радно време му је било од 07,00 до 19,00 часова – прва смена и од 19,00 до 07,00 - друга смена, с тим што су радили убрзане смене јер није било довољно људи, радио је седам дана у недељи, односно радило се по систему 12 – 24 – 12 - 48 званично, али незванично се радило по потреби посла, тј када год су га звали он се одазивао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, према одредбама члана 108. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05...54/09), првостепени суд је оценио да

рад тужиоца у утуженом периоду има све карактеристике сменског рада за који је послодавац био дужан да му исплати износе утврђене налазом вештака економско-финансијске струке са законском затезном каматом као и да за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапосленности Националној служби за запошљавање применом одредби члана 2, 3. и 51. Закона о доприносима за обавезно осигурање.

По становишту другостепеног суда рад тужиоца није сменски рад, због чега нема право на исплату увећане зараде по том основу, из којих разлога је овај суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда засновано је погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 54/09) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде- најмање 26% од основице.

Према директиви Европске уније 2003/88 – ЕС сменски рад је дефинисан као начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући и образац ротирања, који може бити непрекидан или са прекидима (континуиран или дисконтинуиран), изискујући потребу да радник ради у различито време током одређеног периода дану или ноћу, а турнус се у свом језичком значењу изједначава са сменским радом (per turnum, по реду, редом). Директива Европске уније није извор права али њена садржина помаже у тумачењу појма сменског рада који наши закони не садрже.

Имајући у виду утврђене чињенице да тужени тужиоцу није извршио увећање зараде према наведеним законским одредбама које су важиле у спорном периоду, да је тужилац у утуженом периоду радио по моделу радног времена 12 (рад) – 24 (одмор) – 12 (рад)- 48 (одмор), Врховни суд налази да је првостепени суд правилно усвојио тужбени захтев и обавезао туженог на исплату тражене разлике у заради по основу сменског рада, са припадајућим доприносима. Рад по таквом временском распореду који се континуирано обавља из дана у дан има карактер сменског рада. По оцени Врховног суда, када се запослени на истом послу смењују према унапред утврђеном редоследу, ради се о сменском раду. Наиме, рад у сменама је рад који се непрекидно или са прекидима ради у најмање две смене, било дневне или ноћне, односно таква организација рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући образац ротирања, који може бити непрекидан или са прекидима у различито време током одређеног периода дана или ноћи. Како је у конкретном случају код оваквог режима рада постојао континуитет, то је по оцени Врховног суда правилан закључак првостепеног суда да тужилац, у смислу одредбе члана 108. став 1.тачка 2. Закона о раду, има право на увећану зараду у висини

утврђеној законом, као и право на уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком Фонду за ПИО.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке. Како је преиначена другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, то је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка, а одбијен захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

Првостепени суд је у свему правилно одмерио трошкове првостепеног поступка и тужиоцу их досудио у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153, 154. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који обухватају трошкове на име: састава ревизије 27.000,00 динара, као и на име судских такси за: ревизију 35.976,00 динара и ревизијску одлуку 53.964,00 динара, што је све одмерено у складу са адвокатском и таксеном тарифом.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија,
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић